

Valget hadde sådant utfall:

Til vicepresident valgtes Magnus Nilssen med 146 stemmer.

Der var avgitt 148 stemmesedler, hvorav 2 blanke.

Presidenten: Det foretas dernest valg på vicesekretær.

Støstads: Jeg tillater mig å foreslå hr. Thorvik.

Presidenten: Da intet annet forslag er fremkommet, går presidenten ut fra at man må kunne velge vicesekretær ved almindelig votering.

Votering:

Støstads forslag bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det blir så å foreta valg på varapresident.

Joh. Ludw. Mowinckel: Jeg tillater mig å foreslå hr. Markhus valgt som varapresident.

Presidenten: Hvis ingen innsigelse fremkommer, går presidenten ut fra at valg av varapresident, som skikk har vært i de senere år, må kunne foretas ved vanlig avstemning. — Ingen innsigelse er fremkommet.

Votering:

Joh. Ludw. Mowinckels forslag bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det skal dernest velges varasekretær.

Joh. Ludw. Mowinckel: Jeg tillater mig å foreslå hr. Jakob Lothe gjenvalgt.

Presidenten: Presidenten går ut fra at der kan voteres på almindelig måte.

Votering:

Joh. Ludw. Mowinckels forslag bifaltes enstemmig.

Stortingets forhandlinger blev derefter utsett, for at avdelingene kunde tre sammen og velge embedsmenn.

Efter at forhandlingene var gjenoptatt, referertes:

1. Lagtingets presidentskap meddeler at Lagtinget har konstituert sig og valgt embedsmenn.
2. Odelstingets presidentskap meddeler at Odelstinget har konstituert sig og valgt embedsmenn.

Enst.: Nr. 1 og 2 vedlegges protokollen.

Presidenten: Presidenten erklærer dermed Norges 88de ordentlige Storting for lovlig konstituert.

Presidenten foreslår at underretning herom sendes Kongen gjennom Regjeringens chef, for at denne kan innhente Kongens bestemmelse om tidspunktet for Stortingets høitidelige åpning. — Forslaget ansees vedtatt.

Presidenten anholder om den vanlige bemyndigelse til, efter at Stortinget er erklært åpnet, og efter at trontalen og beretningen om rikets tilstand er overlevert, å utbringe det vanlige ønske for Kongen og fedrelandet — og anser denne bemyndigelse for gitt.

Presidenten ber dernest om bemyndigelse til å opnevne en deputasjon på 7 medlemmer til å motta Kongen og Kronprinsen ved Stortingets åpning, og går ut fra at denne bemyndigelse er gitt. Som deputasjon opnevnes Meyer (formann), John Solberg, Grønneberg, Winther, Kolsum, Bjørnson og Nordlie.

Presidenten foreslår dernest at presidentskapet bemyndiges til efter almindelig praksis å utføre de forretninger som tilligger presidentskapet, og la opta og redigere debattene i Stortinget og dets avdelinger overensstemmende med den givne instruks, samt til enhver tid å treffe de bestemmelser som måtte påkrevnes i anledning av utgivelsen av «Stortingstidende», innstillinger, dokumenter og lover — og anser bemyndigelsen for gitt.

Møtet hevet kl. 10,45.

Møte torsdag den 12 januar kl. 13.

President: H a m b r o.

Mottatt av den dertil opnevnte deputasjon innfant Hans Majestet Kongen og Hans kongelige Høihet Kronprinsen sig kl. 13 i Stortinget, ledsaget av Regjeringens medlemmer og flere autoriteter.

Hans Majestet Kongen opleste følgende trontale:

Hr. president, Folkets representanter.

Jeg hilser Stortinget velkommen til ansvarsfull gjerning og ønsker at denne må bli til Fedrelandets gagn.

Forholdet til fremmede makter er vennskapelig.

Verden har i det siste året gjennomgått en alvorlig krise som endog truet med å føre ut i en stor krig, og det er fremdeles nok av konfliktstoff mellom landene.

Det er mitt inderlige håp at de fredsønsker som lever i alle folk, må bli de seirende, og at en varig fred må bli bygget på rettens og forsonlighetens grunn.

I samsvar med Stortingets enstemmige ønske, har regjeringen gjort det som stod i

dens makt for å slå fast Norges rett til å være nøytral i internasjonale konflikter som vårt land måtte anse seg uvedkommende, og i samarbeid med de andre nordiske regjeringer har den søkt å verne vårt folks liv og interesser mot følgene av slike konflikter.

Norge har 21 desember 1938 underskrevet en avtale med Stor-Britannia, Danmark, Finland og Sverige om begrensning av flåterustningene. Det vil bli lagt fram proposisjon til Stortinget om å godkjenne denne avtale.

Den politiske uro i verden har også skapt vanskeligheter for Norges handel. Regjeringen har søkt å møte disse vanskeligheter ved aktivt arbeid for å opprettholde gamle markeder og vinne nye for vår utførsel. Særlig har den i det siste år fått i stand traktater med en rekke stater i det nordlige Syd-Amerika og i Mellom-Amerika, som Norge ikke før hadde handelstraktater med.

De militære øvelser i 1939 vil bli foreslått holdt vesentlig på samme måte som i 1938.

Spørsmålet om gjeninnføring av distriktsbefal ved Hærens avdelinger vil antagelig bli lagt fram for Stortinget til våren.

Den teknisk-industrielle forskning og arbeidet med planlegging, nye arbeidstiltak og selvberging vil fortsatt bli støttet.

Det vil bli satt fram proposisjon om opprettelse av en fagskole for fiskere.

Tallet av arbeidsløse har i siste del av 1938 vært litt større enn på samme tid foregående år, særlig på grunn av innskrenkningen i skogsdriften. Stillingen gjør det nødvendig å fortsette med særlige tiltak mot arbeidsløsheten.

Det er besluttet at loven om trygd mot arbeidsløshet av 24 juni 1938 skal settes i kraft fra 3 juli i år, for en del administrative bestemmelser allerede fra 1 april.

Det vil bli lagt særlig vekt på å fremme boligsaken. Som første ledd i gjennomføringen av statens boligplan blir det satt fram lovforslag med sikte på å bedre boligkreditten. Bevilgningene på statsbudsjettet vil også bli foreslått øket.

Det vil bli forelagt Stortinget en plan for den videre elektrisering av jernbanene.

Ved utarbeidelsen av statsbudsjettet har en søkt å begrense alle ordinære driftsutgifter til det som anses nødvendig. For å motarbeide konjunkturedgangen og skaffe flere arbeid, og for hurtigere å kunne løse slike viktige oppgaver som anlegg av veier, jernbaner, telefon, fyr og havner, elektrisitetsforsyningen, boligsaken, bureisingen m. v. har en funnet det riktig å foreslå sterkt økede bevilgninger til disse formål. Da det er av stor betydning for rasjonell arbeidsdrift at administrasjonen i større utstrekning enn hittil vet

hva den kan regne med i de nærmeste år, er det forutsetningen at bevilgningene til disse formål i de tre første år holdes omtrent på samme høyde som i dette budsjettforslag. Det er også forutsetningen at denne budsjettøkning dekkes ved lånemidler i den utstrekning det måtte bli nødvendig.

De priser som ble fastsatt for A/S Vinmonopolets varer i desember 1938, har en regnet med i budsjettforslaget.

Bevertningskatten vil bli foreslått opphevet og delvis erstattet med en skjenkeavgift. Fylkenes bidrag til riksveienes vedlikehold forutsettes å falle bort. Ellers er det regnet med at skatter, avgifter og refusjoner oppkreves etter samme satser som for inneværende år.

Av saker som vil bli forelagt Stortinget, skal for øvrig nevnes forslag til:

Lov om yrkesopplæring for handverk og industri.

Lov om framholdsskoler på land og i by.
Ny vassdragslov.

Lov om forandringer i sjømannsloven.

Lov om offentlige slaktehus, kjøttkontroll m. v.

Lov om husbehovsskoger for skogløse bruk (almenninger).

Lov om brannvesenet i byer, byggebelter m. v. og

Lov om bygnings- og brannvesenet på landsbygda.

Jeg ber Gud signe Stortingets gjerning og erklærer Norges 88de ordentlige Storting åpnet.

Gitt på Oslo slott 12 januar 1939.

HAAKON

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

Efter at en melding om rikets tilstand og styring var oplest av statsråd Hjelmtveit, mottok

Presidenten på Stortingets vegne forannevnte dokumenter og uttalte:

Herre Konge! Deres kongelige Høihet!

Norges 88de ordentlige Storting trer sammen på et tidspunkt da Europas fred er truet av mørke skyer, og det synes som om selve de prinsipper hvorpå vårt folk har bygget sin rettsstat, er omgitt av farer våre fedre ikke kjente. Det står til folkets valgte representanter i de nasjoner som ennå har bevart troen på sin evne til å styre sig selv, å avgi bevis for at de makter denne oppgave og at de har den evne til samarbeide, den selvdisciplin, den vilje til offer om det gjøres nødvendig, som holder mål med tidens krav. I håp

om at det engang må kunne sies om dette Storting, og i full redebønhet til sammen med Kongen og hans råd å trygge landets fremtid og å verne om fruktene av de mange års fredelige utvikling i vårt land, samles vi i det gamle ønske:

Gud bevare Kongen og fedrelandet!

Dette ønske istemte Stortingets øvrige medlemmer.

Hans Majestet Kongen og Hans kongelige Høihet Kronprinsen med følge forlot derefter Stortinget, ledsaget av den deputasjon som hadde fungert ved mottagelsen.

Presidenten: Presidenten foreslår at Hans Majestet Kongens tale og beretningen om rikets tilstand og styring utlegges for å behandles i et senere møte.

Votering:

Presidentens forslag bifaltes enstemmig.

Møtet hevet kl. 13,30.

Møte fredag den 13 januar kl. 10.

President: H a m b r o.

Dagsorden:

1. Finansministerens redegjørelse angående den finansielle stilling.
2. Referat.

Sak nr. 1.

Finansministerens redegjørelse angående den finansielle stilling.

Statsråd Bergsvik: Tidlegare år har fråsegna frå finansministeren um statsfinansene m. v. vore avgjeven omlag ei vikes tid etter budsjettet var gjort kjent. Grunnen til det har vore at det er uråd å få oversyn over halvårsrekneskapen før den tid. Regjeringa har i år funne at det er ei vinning at fråsegna vert avgjeven samstundes som budsjettet vert lagt fram, jamvel um ein ikkje har halvårsrekneskapen ferdig. Denne vil koma om ei vikes tid. Elles er det å merka at vi kjenner storparten av av inntektene og soleis alt no kann ha ei viss meining om resultatet.

Den sterke samanheng millom tilhøva for arbeidslivet og statsfinansene gjer at eg finn det på sin plass fyrst stutt å nemna nokre data vedkomande arbeidslivet i landet og utsiktene for dette i den næraste framtid.

Alle som for eit års tid sidan uttala seg om dei økonomiske tilhøve i landet vårt, var

samde om at 1937 var eit av dei beste år vi har havt. Dei var vidare stort sett samde om at tilhøva kring årsskiftet tyda på økonomiske nedgangstider, og dei fleste spådde vel ogso at med 1938 gjekk vi inn i ei ny økonomisk krisetid. Når ein no ser attende på året som gjekk, vil det vera synd å segja at vi har havt krisetider. Ikkje alt er bra, og ikkje få har vel ogso grunn å klaga. Men stort sett har året vore eit godt år. Og samanlikna med dei fleste andre, har vi havt det svært godt i 1938. Ja sume meiner vi har det so godt at vi helt på gli inn i sorgløysa.

For dei fleste næringar har året vore so godt som eller betre enn ein vona for eit år sidan, og ikkje so mykje ringare enn 1937. Både om jordbruk, fiske og industri kann segjast at ser ein næringane samla, er året omlag som i 1937. Men året har vore ujamt. I einstilte landsluter sette soleis vertilhøva avlinga ikkje lite ned i verd. Og både for sildefisket og torskefisket gjeld det at det slo sers godt til sume stader, medan det mest var bomtur andre stader. I pengeverdi ligg resultatet for fiskeria i 1938 over 1937, og for jordbruket truleg omlag som i 1937 endå den sterke nedgang i prisane på planteprodukta i siste halvdel av 1938 har gjort mange jordbruk mindre lønsame enn året før. Industriproduksjonen var vel so stor som i 1937. Men ogso her gjeld det at sume industriad, og då serleg treforedlingsindustrien, har havt det vanskeleg.

Skipsfarten som hadde eit svært godt år i 1937, kjem ikkje so høgt i 1938. Men året er likevel eit godt år for denne næring.

For kvalfangsta var året mindre godt med stor konkurranse og helst låge prisar.

For skogbruket er året eit ringt år, og det er so mykje syrgjelegare som denne næring ved sida av fiskeria kanskje var den næring som mest trong nokre gode år.

I 1937, serleg fyrste halvåret, steig alle prisar sterkt. Det synte seg sterkast i en grosprisane, men ogso i levekostnadene. Medelindeksen var 156 og 168 mot 134 og 155 i 1936. I 1938 har en grosprisane vore fallande, men bra stabile i slutten av året. Medelindeksen vert vel 153. Levekostnadsindeksen har vore svært stabil frå september 1937 og heile året 1938, høgst 173 og lægst 170. Eg nemner dette med prisane, då eg reknar det som ei stor vinning for arbeidslivet at prisane er stabile, og ei stor ulukke om vi no skulde få noko større prisfall.

Handelen med utlandet syner at både innførsle og utførsle ligg under 1937, men ikkje lite over 1936. Tek ein omsyn til at prisane er litt lægre i 1938 enn i 1937, er nedgangen svært liten. I 1937 var innførsleoverskotet